

Napoleonské války

Na počátku 19. století stihla Evropu série konfliktů nazývaných napoleonské války. Do bojů s Francií se zapojila také habsburská monarchie a válečný konflikt tak nepřímo ovlivnil i životy lidí na Valašsku. Válka se dotkla i majitelů Vsetína rodu Illesházy, syn a dědic Jana Křitele Illesházyho Antonín padl roku 1799 u Frauenfelsu v bitvě s Francouzi. Rodové majetky připadly jeho bratru Štěpánovi, kterým rod Illesházy vymřel, jelikož neměl manželských potomků.

Na počátku 19. století začali blízcí se konfliktem cítit stále více i obyvatelé Vsetína a jeho okolí. V rámci přípravy na válku Rakouska s Francií navštěvovali Vsetínsko stále častěji verbíři, kteří se sliby i násilím snažili získat vojáky pro císařskou armádu. Mladí muži před nimi často utíkali a ukrývali se po lesích. Místní měli taktéž za povinnost dovézet proviant, zbraně, či píci pro armádu. Roku 1805 museli z vsetínského panství dodat armádě 15 000 bochníků chleba, 500 měřic ovsu a 500 centů sena. Dodávku se přes hrozby podařilo splnit jen částečně. Po bitvě u Slavkova byl zase Vsetín zaplněn ustupující-

NAPOLEONSKÉ VÁLKY. Bitva u Slavkova na obraze Françoise Gérarda . Foto: archiv Muzea regionu Valašsko

cími rakouskými a císařskými vojáky. Zastavil se zde i sám ruský car Alexander. Přijel zde 9. prosince večer a ubytoval se svým doprovodem v Dolním šenku, brzo ráno zase odjel směrem k Novému Jičínu.

Kvůli vysoké koncentraci vojáků se v kraji rozšířila cholera. Na Vsetínsku na ni zemřelo na 300 osob. Ještě více mrtvých bylo ve Valašském Meziříčí, kde byl v místním zámku zřízen lazaret pro vojáky. Celkem zde zemřelo na cholera přes 1200 ruských a

rakouských vojáků. Mrtví byli pohřbíváni v Abácii a u cesty do Hrachovce, kde je dnes liti-
nový kříž. Na místě pohřebiště u soutoku řek v dnešním parku Abácie byl roku 1901 postaven pomník z jarcovského vápence. Kvůli rekvizicím potravin armádou panovala v kraji velká drahota a to i v letech po bitvě u Slavkova. Rekvizice potravin přesto pokračovaly dále, stejně jako odvozy mladých mužů na vojnu. Mladší lesníci a hajní z panství byli zařazeni do mysliveckých

pluků. Roku 1808 byla v kraji z nařízení panovníka ustavena tzv. zemská obrana. Do ní bylo ze vsetínského panství odvedeno 300 mužů, kteří se museli pravidelně v neděli dostavovat na vojenská cvičení, která trvala po celý rok a byla obnovena na koci napoleonských válek roku 1815. K bojovému nasazení zemské obrany nakonec nedošlo a po konci válek se mohli její členové vrátit k pokojnému životu. **Pavel Mašláň, Muzeum regionu Valašsko**